

అందాల తెలుగు -2

కీ బుక్

2. తల్లి భారతి!

పేజి నెం. 8

ఇ. రాయండి.

బొమ్మను చూచి, లోపించిన అక్షరాన్ని రాయండి.

1. గుండు సూది 2. అరక 3. తామర 4. కిటికి

ఈ. సృజనాత్మకత

గళ్ళలోని అక్షరాలను చదువండి, వాటితో పదాలను రాయండి.

1. తడి ఇతి కాదె కోటు సరత గుటు ఇతడి కోక

7. ఒత్తులతో పదాలు (ద్విత్వాక్షరాలు)

పేజి నెం. 14 (క - ె) 'క' ఒత్తు అభ్యాసము

ఇవి చేయండి.

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

కుక్కు ముక్కు తక్కిడ

పేజి నెం. 15 (గ - ె) 'గ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

మొగ్గ ముగ్గు మగ్గం

పేజి నెం. 16 (చ - ె) 'చ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

నిచ్చెన పిచ్చుక పుచ్చకాయ

పేజి నెం. 17 (జ - ె) 'జ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

గజ్జెలు పూలసజ్జ కజ్జికాయ

పేజి నెం. 18 (ట - ట్) 'ట్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

పిట్ట తట్ట పొట్టేలు

పేజి నెం. 19 (డ - డ్) 'డ్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

గొడ్డలి వడ్డన ఒడ్డాణం

పేజి నెం. 20 (త - త్) 'త్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

కత్తి నత్త కత్తెర

పేజి నెం. 21 (ద - డ్) 'డ్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

గడ్డ ఎడ్డు మడ్డెల

పేజి నెం. 22 (న - న్) 'న్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

గిన్నె కన్ను సన్నాయి

పేజి నెం. 23 (ప - ప్) 'ప్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

దుప్పి కప్పు తప్పెట

పేజి నెం. 24 (బ - బ్) 'బ్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

డబ్బా కొబ్బరికాయ రబ్బరు బంతి

పేజి నెం. 25 (మ - మ్) 'మ్' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

బొమ్మ తుమ్మెద నిమ్మకాయ

పేజి నెం. 26 (య - య) ' య ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

సుయ్య రొయ్య ఉయ్యల

పేజి నెం. 27 (ర - ర) ' ర ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

గొరె మరె బరె

పేజి నెం. 28 (ల - ల) ' ల ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

విల్లు బల్లి బల్ల

పేజి నెం. 29 (వ - వ) ' వ ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

దివ్వె అవ్వ పువ్వలు

పేజి నెం. 30 (స - స) ' స ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

బస్సు ధనుస్సు శిరస్సు

పేజి నెం. 31 (స - స) ' స ' ఒత్తు అభ్యాసము

అ. బొమ్మలను చూచి, ఖాళీలో ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

పక్కు పక్కెం రూపాయి బిళ్ళ

పేజి నెం. 32

ఇవి చేయండి.

అ. కింది పదాలలోని ఒత్తు అక్షరాల కింద గీత గీయండి.

1. బుజ్జాయి	2. చెప్పులు	3. దగ్గు	4. జిల్లేడు
5. ఖద్దరు	6. జమ్మి	7. వడ్డన	8. నెయ్యి
9. లక్ష్మి	10. లస్సీ	11. ముక్కోపి	12. వక్త్రం
13. రాళ్ళు	14. కుత్తుక	15. పచ్చడి	16. పన్నీరు
17. నువ్వులు	18. కట్టెలు	19. గొర్రు	20. సబ్బు

ఇ) పదాలను చదువండి, జతపరచి రాయండి.

1. బి 2. డి 3. ఇ 4. ఎ 5. సి

1. చిన్న - పిన్ని 2. ఒప్పుల - కుప్ప 3. జమ్మి - కొమ్మ

4. చిల్లల - జల్లెడ 5. మువ్వల - సవ్వడి

పేజీ నెం. 33

అ) ఖాళీలలో లోపించిన ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

1. చక్కిలం 2. గుగ్గిలం 3. పచ్చిక 4. మజ్జిగ
5. చుట్టాలు 6. అమ్మాయి 7. బత్తాయి 8. బొద్దింక
9. వెన్నెల 10. బొప్పాయి 11. గబ్బిలం 12. తెమ్మెర
13. కొల్లాయి 14. నవ్వురు 15. కళ్ళాపి

ఆ) ఖాళీలలో సరైన పదాలు రాయండి.

1. మల్లె 2. పెళ్ళికి 3. బుజ్జి 4. పప్పు
5. కుచ్చు 6. పువ్వులు 7. బుగ్గి 8. చిన్ని

ఇ) ఖాళీలలో లోపించిన ఒత్తు అక్షరాలను రాయండి.

1. క్కు 2. క్కే 3. క్క 4. క్క్కు
5. క్కు 6. క్కే 7. క్కం 8. క్కు
9. క్కా 10. క్క 11. క్క 12. క్కు
13. క్కీ 14. క్కు 15. క్కా

ఈ) బొమ్మలను చూచి, వాటి పేర్లు ఖాళీలో రాయండి.

1. ఎద్దు 2. పావురము 3. డబ్బా 4. కన్ను
5. ముక్కు 6. కప్ప 7. ముగ్గు 8. గొర్రె
9. కత్తి 10. బల్లి 11. బొమ్మ 12. బస్సు

12. నీతి పద్యాలు

పేజీ నెం. 42 అభ్యాసము

II. చదువండి.

అ) క్రింది పద్యాన్ని తప్పుల్లేకుండా చూసి రాయండి.

మధుర మధురమైన మన భాష కంటెను

చక్కనైన భాష జగతి లేదు

తల్లి పాల కంటే తనయులకే పాలు

బలము నీయగలవు తెలుగు బిడ్డ.

పేజీ నెం. 43

అ) పద్యాలు చదవండి. 'ము' అనే అక్షరం చివర ఉన్న పదాలు గుర్తించండి.
అలాంటి వాటిని తొమ్మిదింటిని రాయండి.

1. వేము	2. చుట్టము	3. మోహరము
4. గుఱ్ఱము	5. ఉపకారము	6. విపరీతము
7. దేశయనుము	8. యనుము	9. చాటుము
10. బలము		

III. అ) కింది భావం ఉన్న పద్యభాగాలను గుర్తించి రాయండి.

1. జ. చంపదగిన యట్టి శత్రువు తన చేత చిక్కెనేని కీడు చేయరాదు.
2. జ. సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన
3. జ. ఉపకారికి ఉపకారము
విపరీతము కాదు సేయ వివరింపంగా

పేజీ నెం. 44

అ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. చక్కగా మేలు చేసి పొమ్మనడం మంచిది అని చెప్పవచ్చు.
2. జ. తినగా తినగా వేము తియ్యగా ఉంటుంది. అదే విధంగా చేయగా చేయగా పనులు సఫలమౌతాయి.

3. జ. పిరికివాడు పైకి గర్వంగా ఉన్నట్టు కనిపించినా అతని మనస్సులో పిరికితనమే (బింకమే) ఉంటుంది.
4. జ. అవసరానికి రాని చుట్టాన్ని, నమస్కారం చేసిన వరమియ్యని దేవుడిని, యుద్ధరంగంలో పరుగు తీయని గుర్రాన్ని వెంటనే విడిచి పెట్టాలి.
5. జ. కీడు చేసిన వాడికి కూడా కారణం చూపకుండా మేలు చేసిన వాడే గొప్పవాడు అని అనేవాడే నేర్పరి.
6. జ. దేశం ఏది అని అడిగితే తెలుగుదేశం అని చెప్పు. జాతి ఏది అని అడిగితే తెలుగు జాతి అని చెప్పు. ఈ విధంగా తెలుగు కీర్తిని చాటించాలి
7. జ. మన తల్లి భాష తెలుగే, మనకు తెలివిని ఇస్తుంది.

IV. సృజనాత్మకత

కింద గీత గీసిన పదానికి బదులుగా అదే అర్థంతో పాఠంలో ఉన్న పదాన్ని ఉపయోగించి వాక్యాలను తిరిగి రాయండి.

1. జ. శత్రువులకు కీడు చేయకూడదు.
2. జ. మేడిపండు చూడటానికి మేలిమిలా ఉంటుంది.
3. జ. నమస్కరించినా వరాలు ఇవ్వని వేల్పుని విడిచిపెట్టాలి.
4. జ. తల్లిపాలు తనయులకు బలాన్ని ఇస్తాయి.

13. మన జాతీయ పతాకం

పేజీ నెం. 46 అభ్యాసము

III. ప్రశ్నలు - జవాబులు

1. జ. మన భారత దేశానికి ప్రతిష్ఠకు గుర్తు మన జాతీయ పతాకం.
2. జ. మన జాతీయ పతాకాన్ని తయారుచేసిన వారు పింగళి వెంకయ్య గారు. ఆయన మన తెలుగువారు.
3. జ. మన జాతీయ జెండాను 1921 సంవత్సరంలో తయారుచేశారు.
4. జ. 1947 ఆగస్టు 14 వ తేదీ అర్ధరాత్రి ఢిల్లీలోని ఎర్రకోటపై, మన (మొదటి) తొలి ప్రధాని నెహ్రూ గారు జాతీయ పతాకం ఎగుర వేశారు.
5. జ. జెండాలోని మూడు రంగులలో మొదటిది కాషాయం, రెండవది తెలుపు, మూడవది ఆకుపచ్చ.

6. జ. జెండాలో ఇప్పుడు అశోకుని ధర్మచక్రం ఉంది.
7. జ. జెండాలోని తెలుపు శాంతికి, పవిత్రతకు గుర్తు, కాషాయం త్యాగానికి గుర్తు, ఆకుపచ్చని రంగు పైరులకు అభివృద్ధికి చిహ్నంగా గుర్తు.

15. శుక్లపక్షం - కృష్ణ పక్షం

పేజీ నెం. 49 అభ్యాసము

ఇవి చేయండి.

I. ప్రశ్నలు - జవాబులు

1. జ. ఒక సంవత్సరంలో (12) పన్నెండు నెలలుంటాయి.
2. జ. ఏడాది అంటే సంవత్సరం అన్నమాట.
3. జ. చంద్రుడు పెరిగే పక్షాన్ని శుక్లపక్షం అని అంటారు.
4. జ. చంద్రుడు తరిగే పక్షాన్ని కృష్ణపక్షం అని అంటారు.
5. జ. తెలుగు నెలలను తెలుసుకోవడం మంచి సంప్రదాయం. మన పండుగలు, శుభదినాలు సులభంగా గుర్తు పెట్టుకోవడానికి తెలుసుకోవాలి.
6. జ. పక్షంలో (15) రోజులుంటాయి.
7. జ. ఒక నెలలో రెండు పక్షాలుంటాయి.

II. తెలుగు నెలలను పూరించండి.

1. చైత్రం	2. వైశాఖం	3. జ్యేష్ఠం	5. శ్రావణం
7. ఆశ్వయుజం	9. మార్గశిరం	10. పుష్యం	12. ఫాల్గుణం

III. ఖాళీలను పూరింపుము.

1. పక్షం	2. ఉగాది	3. చైత్రం
4. సంప్రదాయం	5. చంద్రుడు కనబడదు	6. పౌర్ణమి

16. దిక్కులు - మూలలు

పేజీ నెం. 51

I ఊహించి జవాబులును రాయండి.

1. జ. మా ఇంటికి దేవాలయం పడమర దిక్కులో ఉంటుంది.
2. జ. మా ఇంటికి వీధి ఉత్తరం దిక్కులో ఉంటుంది.
3. జ. నేను బడికి వెళ్ళాలంటే మా ఇంటి నుంచి దక్షిణం దిక్కులో వెళ్ళాలి.

4. జ. మా ఇంటికి తూర్పు దిక్కున తులసి కోట ఉంటుంది. అక్కడ రకరకాల పూలతోటలు ఉన్నాయి.
5. జ. మా ఇంటికి పడమర దిక్కున పిల్లలు ఆడుకునే పార్కు ఉంది. పిల్లలందరూ సాయంత్రం పార్కులో ఆడుకుంటారు.

II. కింది వాక్యాలు తప్పు అయితే (×), ఒప్పు అయితే (✓) ను గుర్తించండి.

1. ✓ 2. × 3. × 4. ✓

III. ఖాళీలను పూరింపుము.

1. హిమాలయ పర్వతాలు 2. అష్ట దిక్కులు 3. అరేబియా సముద్రం
4. ఉత్తరం 5. ఉత్తరం 6. తూర్పు

పేజీ నెం. 52

IV. జతపరచుట:

1. నైరుతి - దక్షిణం, పడమర మధ్య ఉంటుంది.
2. వాయువ్యం - పడమర, ఉత్తరం మధ్య ఉంటుంది.
3. ఈశాన్యం - తూర్పు, ఉత్తరం మధ్య ఉంటుంది.
4. ఆగ్నేయం - తూర్పు, దక్షిణం మధ్య ఉంటుంది.

17. సింహం - చిట్టెలుక

పేజీ నెం. 54

ఇవి చేయండి.

II. క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. నిద్రపోతున్న సింహం మీది నుంచి ఒక చిట్టెలుక పరిగెత్తింది. సింహం లేచి దాన్ని పట్టుకుంది. అప్పుడు చిట్టెలుక నన్ను వదిలిపెట్టు. ఏదో తెలియక చేశాను అంటూ సింహాన్ని బతిమాలింది.
2. జ. ఒకనాడు వేటగాళ్ళు పన్నిన వలలో సింహం చిక్కుకున్నది.
3. జ. ఆపదలో చిక్కుకున్నది సింహం.
4. జ. చిన్న వాళ్ళు కదా అని చిన్నచూపు చూడరాదు అని తెలుసుకుంది సింహం.
